

gaaer af hans Forebrag i denne Sag, især i Dag. Jeg for mit Vedkommende besandt mig herved i en besynderlig Tilstand, jeg sølte mig ligesom hensat i Amerikas Urskove; jeg troer imidlertid ikke, at, naar det kommer til Virkelighed, det ærede Medlem vil drive sine Forslag saa vidt, som det idag synes at være hans Agt (Tscherning: Jo, naar det blot er mig muligt at sætte dem igennem.). Jeg for mit Vedkommende har troet, at denne Reform, som enhver anden af lignende Art, bedst vilde kunne udføres til Alles Tilfredshed, naar man støtter sig til det Bestaaende. Jeg har meget omhyggeligt gennemgaaet ikke alene Lovgivningen, for at see, hvorledes vi ere komne til det nuværende Standpunkt, men ogsaa alle de Klager og Besværinger, som man har hørt allevegne fra, og jeg antager det mest svarende til Befolkningens Ønsker, og navnlig til de nærmest Interesseredes Larm, naar man beholder saameget som muligt af det Bestaaende, som see kan, Friheden ubeskåret. Det ærede Medlem har ligesaa lidet, som nogen af de andre, der have talt i samme Retning, viist, hvilke Indskrænkninger der da efter Lovudkastet bleve tilbage, som kunde siges at være hemmende for Individets fornuftige Frihed eller Industriens Udvikling.

Af de enkelte Punkter, som det ærede Medlem har berørt, skal jeg først omtale Spørgsmaalet om Adskillelsen mellem Groshandlerne og Detailhandlerne. Naar de ærede Herrer have læst Motiverne, der foreligge, have de seet, hvad jeg tænker om denne Sag, og at jeg slet ikke lægger nogen Vægt paa Adskillelsen i og for sig; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa de besynderlige Misforstaaelser, som her finde Sted. Vi have nu i Aarhus dreder havt denne Adskillelse og det saaledes, at Groshandleren ikke kunde vinde Ret til at handle en detail og Detaillisterne ikke en gros; men naar vi nu sige, at vi vel beholde denne Adskillelse, men kun paa den Maade, at Enhver kan vinde Borgerskab paa begge Dele, at begge Dele kunne forenes, saa kan jeg ikke troe, at dette er saa meget urimeligt. Tingene er ganske simpel den, at en Groshandler, som vil handle en detail, maa betale en 20

a 30 Rd., og dermed er den Sag afgjort. Man siger, at Misbrug dog ikke kunne forhindres; ja det er ganske ligefrem; Misbrug kunne ikke forhindres ved nogen Lov, og det er hverken det ærede Medlem, som jeg her stiger til, eller nogen Anden muligt at skrive denne eller nogen anden Lov saaledes, at den ikke kunde overtrædes; men denne Slags Overtrædelser som saa mange andre, man her har truffet frem, ville, derom holder jeg mig overbevist, under den nye Tingenes Tilstand blive saa ringe og saa sjeldne, at de ville blive for aldeles Intet at regne. Det samme ærede Medlem har tillige sagt, blandt saameget andet, at han ikke veed, hvorledes man er kommen til at sammenblende de 2 Begreber, Haandværker og Borger; men det er det ærede Medlem, som her sammenblender de 2 Ting, at være Statsborger og at være Kjøbstadsborger; det er et meget fornuftigt Begreb, som har eksisteret saalænge, som ordnede Stater have bestaaet. Hvad Adskillelsen mellem Fagene angaaer, saa er den Tilstand, der nu finder Sted, slem nok, det er sandt, men naar Enhver kan have Lov til at tage Borgerkab paa flere forskellige Ting, saa indseer jeg virkelig ikke, at den Ulykke er saa stor at beholde denne Adskillelse. Jeg vil holde mig til det Exempel, som det ærede Medlem forrige Gang udtalte; thi det er meget rigtigt, naar han sagde, at en Smed, der vil anbringe Messingsknopper, som er Gjortlerarbejde, paa sit Jldtøi, maa gjøre det efter den nye Lov, men at Smeden dog ikke maa være Gjortler; det er som sagt meget sandt, men det kommer af, at Jldtangen stilles som Hovedting og Knopperne som Biting; men naar Smeden for nogle Daler kan gaae hen og vinde Borgerkab som Gjortler, saa kan han gjøre ligesaameget Gjortlerarbejde, som han vil, og jeg indseer da virkelig ikke, at Individets fornuftige Frihed derved kan siges at have tabt Noget. Det er desuden ingen Konst ved enhver enkelt Bestemmelse at nævne den yderste Grændse og sige, det er urimeligt, thi saaledes kan man bære sig ad med Alt. Naar det ærede Medlem vil laane en Mand, som er 24 Aar og 364 Dage gammel en Sum Penge, uden at han har Curators Samtykke, saa mister han hele